

Beoordeling aardbeirassen en proefveld-rondgang

Proefcentrum Pamel (2 juni 2015)

Yves Hendrickx

Smaak en uitzicht zijn belangrijke kwaliteitskenmerken voor aardbeien. Naar jaarlijkse gewoonte kregen telers en geïnteresseerden op 2 juni 2015 de kans om de smaak en het uitzicht te beoordelen van de biologische rassen die op Proefcentrum Pamel aanliggen. Tegelijk werden tijdens een rondgang de proefvelden biologische aardbeien en kleinfruit voorgesteld.

Smaak en uitzicht: klassement van de junidragers

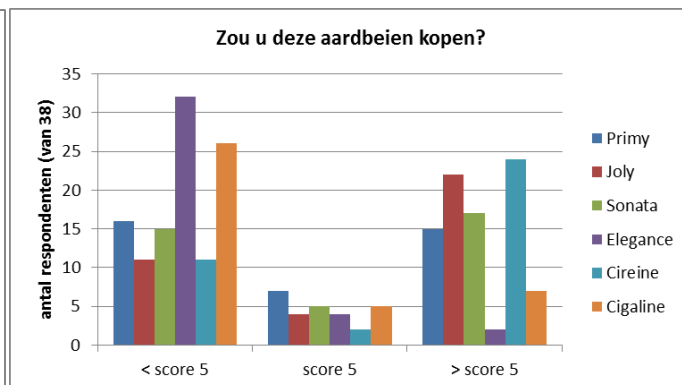
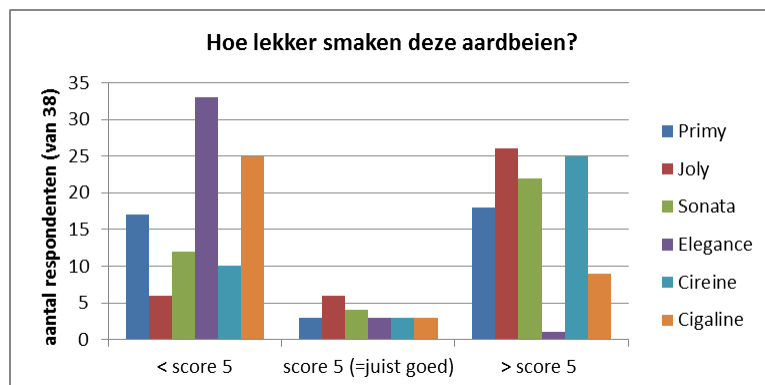
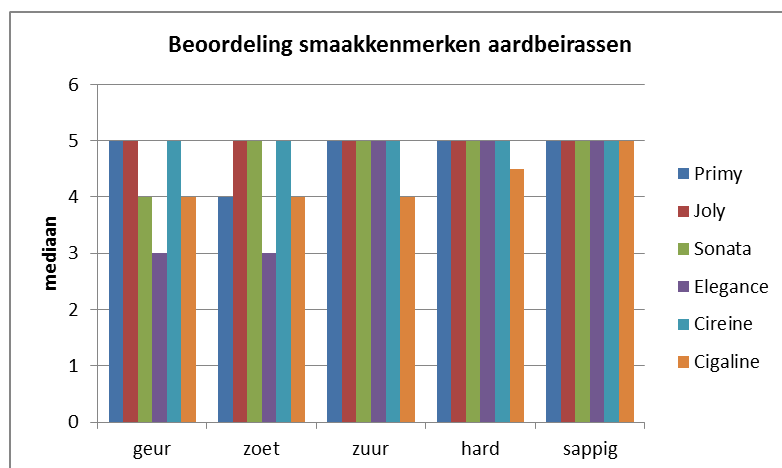
Aan de deelnemers werd gevraagd om de uitgestalde rassen junidragers visueel te beoordelen. Van elke variëteit was een vers bakje uitgesteld, en een bakje na 1 week bewaring in de frigo. Van de 2-jarige aanplant waren er volgende rassen:

Cireine, Primy, Clery, Gariguet, Dely, Cigaline, Donna, Ciflorette, Asia, Elegance, Candiss, Laetitia, Joly, Elsanta, FF1004 (Musica) en een onbekende variëteit die in de aanplant is terechtgekomen. Van de 1-jarige aanplant waren er Darselect, Sonata, Joly die enkel basisbemesting kreeg en Joly die bovenop de basisbemesting bijbemesting kreeg volgens advies. De best uitziende aardbeien kregen score 1, iets minder mooi kreeg score 2, minder mooi maar nog ok kreeg score 3. Slecht uitziende aardbeien kregen score 0. Volgende formule werd toegepast:

$$\# \text{ score } 1 + \frac{1}{2} (\# \text{ score } 2) + \frac{1}{3} (\# \text{ score } 3) - \# \text{ score } 0$$

Uit de scores van de visuele beoordeling van 40 deelnemers kwam volgende top 6 naar voren:

Nr. 1 Primy score 24,33		Nr. 4 Elegance score 18,83	
Nr. 2 Joly bijbemest score 20,17		Nr. 5 Cireine score 15,33	
Nr. 3 Sonata score 19,67		Nr. 6 Cigaline score 14,17	

Gariguette, Ciflorette, Asia en Dely hadden een negatieve score. Van de verschillende objecten Joly was de 1-jarige Joly die bijbemesting kreeg de mooiste (score 20,17). De Joly die enkel basisbemesting kreeg scoorde 10,33; de Joly van de 2-jarige aanplant kreeg score 13,50.

Vervolgens werd voor deze 6 mooiste aardbeirassen de smaak geëvalueerd door middel van een enquête. Figuur 1 geeft voor de kenmerken geur, zoetheid, zuurheid, hardheid en sappigheid de mediaan weer. Score 5 betekent juist goed. Elegance, Sonata en Cigaline hadden een minder lekkere geur. Minder zoet waren Elegance, Cigaline en Primy.

Terwijl het oordeel over de smaakkenmerken niet zo afgetekend is, hadden de deelnemers dikwijls wel een uitgesproken antwoord op de vraag 'of zij de aardbeien lekker vonden' en op de vraag 'of zij deze aardbeien zouden kopen' (Figuur 2 en

Figuur 3). Er is vanzelfsprekend een nauw verband tussen het antwoord op deze beide vragen: aardbeien die men lekker vindt, zijn aardbeien die men zeker wel zou kopen. De topers hierbij waren Joly en Cireine, gevolgd door Sonata en Primy. Cigaline en Elegance scoorden heel wat minder en zouden door de meeste mensen niet zo snel worden gekocht.

Aardbeiplanten voor nieuwe aanplant nu bestellen!

Indien de aardbeiplanten voor de nieuwe aanplant nog niet besteld zijn, dan moet dit dringend gedaan worden. Elk jaar wisselt het aanbod. Dit jaar hebben we weet van volgende rassen die als bioplanten beschikbaar zijn:

- bij plantenkwekerij De Koster kun je Joly, Clery, Darselect, Honeoye, Korona, Rumba, Sonata en Salsa bestellen (e-mail: info@plantenkwekerijdekoster.be)
- bij Johan Aelterman kun je Joly en Clery bestellen (e-mail: idris.consulting@gmail.com)
- Bij plantenkwekerij De Kemp (NI) kun je Rumba, Malting Centenary, Sonata en Salsa bestellen. (e-mail: S.Gipmans@dekemp.nl)

Heb je nog vragen over deze rassen of wil je hulp om de juiste keuze voor jouw bedrijf te maken, dan kun je hiervoor contact opnemen met Proefcentrum Pamel. (e-mail: proefcentrum.pamel@vlaamsbrabant.be)

Rondgang houdt halt bij 6 interessante proeven

Halte 1. Zomerframboos

Als gevolg van de ernstige aantasting met taxuskever in 2014 werden de zomerframbozen in de twee overkappingen (Meerle 1 en 2) verwijderd. Na behandeling tegen taxuskever met o.a. Bio 1020 werd opnieuw aangeplant met longcanes van het ras Tulameen. In Meerle 1 was dit op 19 maart en in Meerle 2 op 27 april. In de beginfase werd een zware bladluisaantasting gecorrigeerd met een Spruzit behandeling. In Meerle 1 vertoonde het sterker ontwikkelde gewas (t.o.v. latere aanplant in Meerle 2) reeds de nadelige lange vruchtstakken, kenmerkend voor dit ras. In Meerle 1 werd eveneens een vergeling waargenomen die in verband gebracht werd met een overmatige watertoediening, als gevolg van een defect van de installatie. In deze proef zal naast het effect van de plantdatum op arbeidsspreiding en opbrengst ook de nutriëntenopname in kaart gebracht worden. Voor dit laatste onderdeel zullen bodemstalen en bladsapstalen genomen worden in functie van het ontwikkelingsstadium.

Halte 2. Rassenproef aardbeien 2de productiejaar

Sommige rassen hebben de potentie om het 2de productiejaar ook nog rendabel te zijn. Dit zijn vaak Franse rassen (o.a. Gariguet) waarvan biologisch plantgoed beschikbaar is en die een smakvolle aardbei opleveren. In deze proef met 4 herhalingen uit 2014, werden 3 herhalingen verenkeld tot 3 neuzen en 1 herhaling werd niet verenkeld. Op basis van de ervaringen van de plukkers is reeds duidelijk dat verenkelen zeker aangewezen is.

Eind 2014 werden na de oogst in deze tunnel nog weinig werkzaamheden uitgevoerd. Hierdoor kreeg de aanwezige zadenbank kansen om verder te ontwikkelen. Mogelijk is er een verband tussen de kansen die nuttigen hierdoor kregen en het feit dat in deze serre geen problemen werden vastgesteld met bladluis in de loop van het teeltseizoen 2015. In de tunnels werd ook telkens een val voor *Drosophila suzukii* geplaatst.

Halte 3. Bemestingsproef Joly (2de productiejaar)

In het kader van een mogelijk tweejarige teelt werd door het biobedrijfsnetwerk de vraag gesteld of, wanneer en hoeveel er bijbemest moet worden. Na bemesting volgens advies in het eerste productiejaar werden voor het tweede productiejaar 5 objecten aangelegd in drie herhalingen. Namelijk: 1. Nulbemesting, 2. 100% advies toegediend in augustus, 3. 200% advies toegediend in augustus, 4. 100% advies toegediend voorjaar 2015 en 5. 200% advies toegediend voorjaar 2015. Voor de bemesting werd gebruik gemaakt van organische handelsmeststoffen. In 2014 vertoonden de niet bijbemeste planten een duidelijke groeiachterstand. Maar dit werd al snel ingehaald in de loop van 2015. De planten die in augustus bemest werden hadden een sterkere bladgroei en produceerden vooral kleine aardbeien. Aan de hand van de

metingen zal het mogelijk zijn het effect te evalueren op opbrengst en vruchtkwaliteit.

Een aantal telers stelden zich de vraag hoe bijbemesting in de praktijk kan gerealiseerd worden. In deze proef werd langs beide zijden van de plant via een gat manueel meststoffen toegediend. Er werd voorgesteld om op bedrijfsniveau te werken met een microdoseur. Organische bemesting via fertigatie is in de biologische teelt economisch niet verantwoord.

Halte 4. Rassenproef aardbeien 1ste productiejaar

In deze tunnel worden Joly, Darselect en Sonata vergeleken in een blokkenproef met 4 herhalingen. Voor Joly worden 2 bemestingsschema's vergeleken: basisbemesting versus basisbemesting met bijbemesting volgens advies.

Halte 5. Functionele Agrobiodiversiteit

Functionele Agrobiodiversiteit kan bij de teelt van aardbeien ingezet worden om zowel de aanwezigheid van bestuivers als van natuurlijke plaagbeheersers te verhogen. Op het proefcentrum werden op verschillende locaties insectenhôtels geplaatst, vooral gericht op de overwintering van solitaire bijen. Daarnaast bieden bloemenranden voedsel aan allerlei insecten. Joachim Moens, onderzoeker bij de HoGent, lichtte de opzet toe van een proef naar de mogelijkheid om met behulp van bloemenranden trips in aardbeien onder controle te houden. In aanloop naar deze proef werden diverse bloemen getest op hun attractiviteit voor trips, namelijk klapproos, korenbloem, boekweit, bernagie en slangenkruid. De hamvraag in dit onderzoek is of het aantrekken van tripsen in de bloemenrand de aantasting in aardbei beter controleerbaar maakt, nl. door het wegvangen van trips en het aantrekken van natuurlijke vijanden. Of is het effect omgekeerd en dus ongewenst, namelijk dat door de aanwezigheid van trips op deze bloemenrand ook op aardbeien meer schade wordt aangericht? Om de 2 weken worden waarnemingen uitgevoerd. De druk van tripsen is tot nu toe nog beperkt. Voor deze proef wordt de doordrager Furore gebruikt, een controleperceel zonder bloemenrand ligt aan in Rosdaal bij Etienne Elpers.

In een tweede tunnel met Furore wordt in het kader van het demonstratieproject “Aanleren van monitoringstechnieken: de sleutel tot succes van biologische gewasbescherming in aardbei” de monitoring naar *Drosophila suzukii*, trips, kas-spintmijt en bladluis wekelijks uitgevoerd.

Nog een andere tunnel werd aangelegd voor een proef die uitgevoerd wordt door ULB, waarbij wordt nagegaan of de rosse metselbij (*Osmia bicornis*) naast de bestuiving ook vruchtkwaliteit- en opbrengst positief kan beïnvloeden.

Halte 6. pH-verlaging door middel van plaggen

In zijn masterthesis gaat Wim Vermeylen (KULeuven, campus Geel) op zoek naar de mogelijkheden van plaggen om de pH

te verlagen bij kleinfruit. Plaggen is materiaal afkomstig van de bovenste grondlaag van natuurgebied en afhankelijk van de oorsprong (bv. heide) kan dit sterk verzurend werken. In een potproef met en zonder herfstframboos werden verschillende behandelingen en dosissen met plaggen toegepast. In eerste instantie wordt de invloed hiervan op de pH nagegaan. Maar ook het effect op C, N, nitraat wordt in kaart gebracht. Tot slot worden op 10 objecten ook biologs uitgevoerd. Deze resultaten kunnen een eerste beeld geven van het bodemleven als gevolg van plaggen. De thesis zal in de zomer afgewerkt worden en daarna zullen de resultaten ook verder gecommuniceerd worden.

Contactpersoon: Yves Hendrickx

Tel: 054-32 08 46

E-mail: proefcentrum.pamel@vlaamsbrabant.be